

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Sexta Dies.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

Confidera II. Quàm efficacia sint hæc media ad diſtin-
finem obtinendum, ut rectè S. Baſilius c. 10. conſt. Monachus
dixerit, vanam gloriam eſſe dulce bonum, ſed imperitium
tùm, S. Ignatius verò dixerit, eam ex ignorantia & cæcitate
amore provenire, unde ipſe, poſtquam in meditatione
quentius circa hanc materiam ſe exercuit, faſtus eſt, ſe
minùs, quàm vanam gloriam timere.

Confidera III. Quomodo tu dicta media hæc tenes
bueris, aut certè deinceps adhibere velis. Colloquium
Chriſtum cum congruis affectibus.

Legatur ex lib. 3. de imit. c. 9. & illa præcipue verba
ne perpendantur: Fili, ego debeo eſſe finis tuus ſupremus
ultimatus, ſi verè deſideras eſſe beatus; ex hac intentione
purificabitur affectus tuus ſæpius ad te ipſum, & ad creaturam
malè incurvatus.

Pro ſexta Die.

MEDITATIO I.

DE ZELO ANIMARUM.

Scopus.

Idem Zelus magis accendendus.

Theſera: Diligamus nos invicem, quia charitas eſt
eſt. 1. Joan. 4.

Punctum I.

Confidera I. Parabolam de homine, qui incidit in
tronos, quam ſic S. Lucas c. 10. deſcribit: Homo quidam
deſcendebat ab Ieruſalem in Iericho, & incidit in latrones,
qui etiam deſpoliaverunt eum, & plagis impoſitis abierunt
ſens vivo relicto. Accidit autem, ut Sacerdos quidam
ſcenderet eadẽ viã: & viſo illo præterivit. Similiter
Levita; cùm eſſet ſecus locum, & videret eum, præterivit.
Samaritanus autem quidam iter faciens, ſenſit ſecus
& videns eum, miſericordiã motus eſt. Et appropinquans
gavit vulnera ejus, infundens oleum, & vinum: & cum
mens illum in lumentum ſuum, duxit ad ſtabulum, &

am eius egit. Et altera die protulit duos denarios, & dedit
 libulario, & ait: curam illius habe, & quodcumque su-
 pererogaveris, ego cum rediero, reddam tibi. Considera, in-
 sam, I. Scopum hujus parabolæ à Christo intentum non
 omnium fuisse, quàm ut nos doceret, quomodo charitatem erga
 proximum exercere debeamus,

Considera II. Quàm pulchrè per factum Samaritani hujus
 omnia charitatis fraternæ officia designentur; per oleum
 eundem misericordia, quam in auferendis ab eo miserijs de-
 clarare debemus; per vinum verò lætitia, quam per variorum
 beneficiorum collationem ei conciliare oportet. His enim
 duobus actibus totum charitatis officium comprehenditur,
 ut patet olim duo illa axiomata indicârunt: *Quod ab alio ode-
 rari tibi, vide, ne tu alteri feceris. Tob. 5. & omnia, qua-
 eraque sultis, ut faciant vobis homines, & vos facite illis.*
 Math. 7.

Considera III. Quàm longè tu hactenus abfueris à tali
 charitate, quàm frequenter imitatus sis Sacerdotem & Levi-
 tum, qui, ut hæc ipsa Parabola refert, viso proximo afflicto
 tranfierunt. Vide ergo, quid deinceps statuere hac in parte
 velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quo potissimum motivo dictus Samaritanus
 excitatus fuerit ad tantam charitatem exhibendam; scilicet
 quia videbat esse hominem ejusdem secum naturæ, gravi-
 bus que vulneribus affectum.

Considera II. Quantò promptiùs tu proximo tuo succur-
 re debeas, quem non naturâ duntaxat tibi conjunctum, sed
 etiam propter arctissimam conjunctionem ex sanguine
 carnis, quo uterque redemptus, & spiritualiter renatus est,
 convenientem novo & singulari vinculo tibi obstrictum esse
 senti; qui vulnera tantò graviora accepit, quantò gravius est
 peccatum, quàm ullum vulnus corporis, & quantò gravius
 nocet mors animæ æterna, quàm ea, quæ vita corporalis au-
 ditur.

Considera III. Quàm potentia sint hæc motiva ad zelum
 animarum in te accendendum, maximè si præterea confide-
 res præmij magnitudinem, quæ ijs, qui charitati singulari-
 ter

ter student, à Deo promissa est, si enim, teste S. Marco c. 12. *diligere proximum tanquam se majus est omnibus holocaustis & sacrificijs, quis dubitet, præmium quoque magis quam alijs operibus promissum fuerit, tanto operi certius futurum?* Colloquium ad B. V.

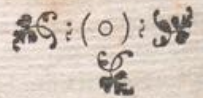
Punctum. III.

Confidera I. Quid te potissimum hætenus impediat, quò minùs officio charitatis juxta vocationem tuam fructificeres an non fortassis causa fuit, quòd charitatis præstantiæ & motivum non satis perpenderis? an non horror solitudinis, & quietis, utique spiritualis naufragium, & soliorum ad proximi salutem pertinentium peperit?

Confidera II. Quomodo dicta impedimenta removere possis, videlicet, si certò persuadeas, te in hoc maxime officio solum Christi te declarare, si dilectionem ad proximum habueris; si item firmiter credideris, Deum omnia tua tuis obsequia perinde accipere, ac remunerari, ac si ipse immediate exhibita forent, & tandem si quanta Christi quo fervore ac charitate pro salute hominum egeris, & usus sit: serio ac frequenter perpendas.

Confidera III. Quàm efficacia sint hæc motiva, quòd nim non ageres, si Christum in terris degenem, ætate inopem, languentem, aspiceres? quòd ergo tunc agere deinceps præstare stude, ideòque in omni charitatis occasione à Christo dictum tibi puta: *Quamdiu fecistis unum de istis his minimis meis, mihi fecistis.* Matt. 25. Colloquium ad Christum. Vide Spinolam p. 2. med. 141. fol. 259.

Legatur ex l. 1. de imit. c. 15. & illa præcipue verba ponderentur: quidquid ex charitate agitur, quantumque etiam parum sit, & despectum, totum fructuosum est.

Pro sexta Die.

MEDITATIO II.

DE INDIFFERENTIA RELIGIOSI
VEL SACERDOTIS.

Scopus.

Sudium ejusdem Indifferentia.

Punctum I.

Confidera I. Parabolam de Pastore, quam S. Joan. c. 10. refert: *Qui non intrat per ostium in ovile ovium, sed a-*
liunde, ille fur est, & latro; qui autem intrat per
ostium pastor est ovium. Huic ostiarius aperit, & oves vo-
cem ejus audiunt, & proprias oves vocat nominatim, &
ducit eas. Et cum proprias oves emiseric, ante eas vadit:
oves illum sequuntur, quia sciunt vocem ejus. Alienum
autem non sequuntur, sed fugiunt ab eo: quia non nove-
rant vocem alienorum. Confidera, inquam, quid Christus per istam parabolam indicare voluerit, nimirum illum, qui pastoris boni officium implere cupit, ante omnia indifferentem esse debere ad quævis officia à superioribus designanda, neque ad aliud se intrudere debere, nisi quod ab illis oblatum est; cum enim Christus sit ostium, per quod intrare debemus ad oves pascendas, & custodiendas, superiores autem Christi personam sustineant, merito superiorum talium voluntas pro voluntate Christi, atque adeò pro ostio ad munus Apostolicum agnosci debet.

Confidera II. Si ad pascendas oves irrationales nemo facile admittitur, nisi qui ab ipso Domino ovium approbatus est, quanto magis in ovibus rationalibus pretiosissimo Christi sanguine empris & redemptis custodiendis talis sollicitudo adhibenda, quàmque adeò periculosum sit, se ultrò pro munere ingerere.

Confidera III. Quomodo tu hactenus hac in parte te gestis, aut gerere deinceps velis. Colloquium ad SS PP.

Ee 2

Pun-

Punctum II.

Considera I. Fructum, quem pastor iste parabolice portavit ex eo, quod per ostium intraverit, nimirum vocem ejus audiverunt. II. Eum secutæ sunt. III. Copiam ei fructus pepererunt. IV. Laudem & mercedem condidit à Domino suo reportavit.

Considera II. Quomodo hos ipsos etiam fructus spiritualis sperare possit, si non nisi per legitimam vocationem Pastoris officium susceperit, uti experientia ipsa Apostolis, tum in alijs Apostolicis viris confirmat; contrario verò qui non per ostium intrat, licuti fur est, ut dicitur Christo Jo. 10. ita meritò etiam subtractionem xiliorum divinarum, & ex horum defectu malum suadendiæ successum, & quod consequens est, infamiam & penas furibus talibus convenientes incurret. Unde P. B. far Alvarez dicere solitus erat: quæ stulticia est, existimare aliquid rectè facturum, ad quod te non promovet, aut ipsum non fore voti compotem, cum aliquid in se sperat, etiamsi media, quibus illud intendit, tibi aliena & separata videantur.

Considera III. Quàm optandi sint hi fructus alicui Religioso vel Sacerdoti, quàmque adeò digni, proponeris per verum ostium ad oves educendas semper re. Colloquium ad B. V.

Punctum III.

Considera I. Quid potissimum hæcenus impedimentum ad omnia officia æqualiter indifferens es, ut amor proprius, quo nimis inordinatè labores avertis; è contrario verò sensuales & vanas delectationes appetunt an non appetitus honoris & laudis te impellebat, ut pro humilium officiorum tædio ad altiora magis que glorifica aspirares, viamque tibi ad illa etiam illicita sterneret?

Considera II. Quo medio hæc impedimenta tollas velis, videlicet, si consideres, id, quod in quovis vero Religioso aut Sacerdote quarri, & appeti debet, scilicet benedictionem Dei; quid enim hoc sine practico

poterit, quò minùs æqualiter omnia officia de manu
 periorum suscipias, & cum æquali alacritate ac diligentia
 ministres ?

Considera III. Quomodo hæcenus hoc medio usus sis,
 uti deinceps velis. Colloquium ad Christum. Vide Spi-
 ritum p. 2. med 135. fol. 343.

Legatur ex lib. 3. de imit. c. 11. & illa præcipuè verba be-
 neperpendantur: desideria te sæpe accedunt, & vehemen-
 ter impellunt; sed considera, an propter honorem meum,
 an propter commodum tuum magis movearis.

Pro sexta Die.

MEDITATIO III.

DE SEDULA ADMINISTRATIONE
 OFFICII.

Scopus.

Accurata munerum Administratio.

Punctum I.

Considera I. Parabolam de Negotiatore quærente bonas
 margaritas, qui inventâ unâ bonâ margaritâ, abiit, & ven-
 didit omnia, quæ habuit, & emit eam. Matth. 13. Consi-
 dera, inquam, quàm meritò per hunc Negotiatorem intel-
 ligatur quisvis Religiosus vel Sacerdos, qui non suam dun-
 taxat, sed alienam etiam salutem procurandam suscepit, at-
 que ad eò præciosas margaritas animarum quærere statuit.

Considera II. Quàm pretiosæ sint hæ margaritæ, sive
 animas in se spectes, sive pretium à Christo Negotiatore opti-
 mo pro illis oblatum attendas; sive SS. de talibus mar-
 garitis judicium consideres; nam S. Catharina Senensis, cum
 semel animæ pulchritudinem vidisset, deinceps, quotiescun-
 que operarium Evangelicum transeuntem vidit, pedum ejus
 vestigia osculata est. S. Ignatius, si quando homines ipsi oc-
 currerent, considerans animarum à Christo redemptarum
 splendorem ac pretium, vix interdum lætitiæ æstuantis vim,
 ne se extra effusus proderet, temperabat. S. Franc. Xav. cum
 parvu-

parvulum quendam baptizatum ad cœlos transmisisset, factus est, sufficiens sibi hoc præmium itineris in Indiam scripti fore, etiamsi Deus nullum aliud addere stansisset.

Confidera III. Qualem tu hactenus de margaritis habuisti estimationem habueris, aut certè deinceps habere velis. Colloquium ad SS. PP.

Punctum II.

Confidera I. Quomodo has margaritas parabolice Negotiator obtinuerit, quòd scilicet abierit, & vendiderit omnia, quæ habuit, & emerit eam.

Confidera II. Quomodo hanc ipsam industriam actualis Negotiator adhibere possit, & debeat, si videlicet ipse omnes alias curas seponens totum se impendat officio suo, atque in eo rectè & fructuosè administrando omnem diligentiam atque conatum adhibeat, id quod S. Ignatius dicare voluit, cum dixit, finem Societatis esse, ut non solum saluti propriæ cum divina gratia quisque vacet, sed eadem gratia etiam in salutem proximorum procurandam impensè incumbat.

Confidera III. Quomodo tu hactenus hanc industriam adhibueris, & deinceps adhibere velis. Colloquium ad SS. PP.

Punctum III.

Confidera I. Quæ media potissimum conducant ad fructuosam muneris administrationem: tria præcipue consideremus. Primum est, ut puram intentionem tam in illorum administratione, quam continuatione habere studeas; hoc est, ut est in nomine Domini laxare rete, & absque hac intentione ferò olim quereris cum Apostolis, multis annis te in illorum quopiam laborasse, sed nullum aut exiguum fructum cepisse. Secundum est, si quas habes regulas aut directiones officii tui à superioribus præscriptas, eas exactè observes; sic enim sperare poteris verificatum iri de te, quod dicitur viro legem divinam observante S. David Ps. i. dixit: *omnia, quæcunque faciet, semper prosperabuntur.* Tertium est, ut frequenter & accuratè te per examen circa officium tuum reflectes, id est, quid profuerit, aut obfuerit, attendas, & pericula, quæ occurrere in illius administratione possunt, prudenter prævidere, ac contra illa salubriter te communi-

videas; hoc enim medium præ alijs salutare S. Ignatius experitus est, unde tantam in rebus spiritualibus, & animabus curandis dirigendisque peritiam, felicitatēque est consecutus.

Considera II. Quàm efficacia simul, & facilia sint hæc meditationes, quàmque frequenti hæctenus experientiâ, copiosissimòque fructu comprobata.

Considera III. An & quomodo tu hæctenus ea adhibueris, ita non eorum illorum neglectus causa fuerit, quo minus operatum ex officijs tuis fructum reportares. Colloquium ad Christum. Vide Spinolam p. 2. med. 90. p. 2. fol. 224.

Legatur ex lib. 3. de imit. c. 47. & illa præcipuè verba sibi applicentur: age, quod agis; fideliter labora in vinea mea, ego ero merces tua, veniet una hora, quando cessabit omnis labor & tumultus.

Pro 6. Die.

MEDITATIO IV.

DE CAUTE LA OPERARII.

Scopus.

Cognitio insidiarum Demonis, & Devitatio.

Punctum I.

Considera I. Parabolam de homine seminante, quam in hunc modum S. Matth. c. 13. describit: *Simile factum est regnum œlorum homini, qui seminavit bonum semen in agro suo. Cum autem dormirent homines, venit inimicus ejus, & superseminavit zizania in medio tritici, & abiit. Cum autem crevisset herba, & fructum fecisset, tunc apparuerunt & zizania. Accedentes autem servi patrisfamilias, dixerunt ei: Domine, nonne bonum semen seminasti in agro tuo? unde ergo habet zizania? Et ait illis: inimicus homo hoc fecit. Servi autem dixerunt ei: Vis imus, & colligimus ea? & ait: Non: ne fortè colligentes zizania, eradicetis simul cum eis, & triticum. Sinite utraque crescere usque ad messem, & in tempore messis dicam messoribus: Colligite pri-*

Ec 4

mum

num zizania, & alligate ea in fasciculos ad comburendum, triticum autem congregate in horreum meum. Considera, inquam, quàm convenienter hæc parabola curio Religioso aut Sacerdote in salute proximi procuranda comparato conveniat, quàm bene labores illius tritico, vitia vestri & imperfectiones, quas dictis laboribus ex impulsu zizanij immiscet, zizanij comparentur.

Considera II. Si quantò præstantius est triticum, tanto gravius est damnum, quod zizania tritico tali immixta continent, quantopere abominanda, & cavenda sint zizania, quæ fructum laborum nostrorum, puta Dei gloriam, nostramque & proximi salutem impediunt.

Considera III. An hætenus dignam de damno tali rationem conceperis; debitamque diligentiam in zizanij spiritualibus præcavendis adhibueris. Colloquimur ad SS. PP.

Punctum II.

Considera I. Quænam sint illa zizania, quæ Diabolo non in medio duntaxat, sed etiam in initio & fine tui tritici, id est, laborum superseminare conatur; nimirum primo in initio conatur malam intentionem immiscere, ut te spiritus potius id est, laudem, honorem, vanam delectationem, quam Dei gloriam, aut proximi salutem quæras, quod quidem vel ex eo colliges, quòd ad illa munera, in quibus tui commoda minùs reperiuntur, non æquè promptus sis, ac ad alia, quæ magis sunt honorifica, sensibùsque jucunda.

II. In medio laborum efficere conatur, ut vel cum impatientia, vel cum inordinata complacentia, vel cum sensuali affectu actiones tuas convenientes exerceas. III. In fine laborum studet, vel tristitiam inordinatam ex malo successu, vel vanam gloriam & despicientiam aliorum ob felicem eventum, vel vanam jactantiam, & inordinatam lætitiã; aut nimiam sui estimationem, & noxium altiorum munerum, operumque appetitum ingerere.

Considera II. Si quodvis horum zizaniorum sufficeret triticum laborum tuorum corrumpendum, quantum damnum creatura sint tam multa, tamque noxia zizania, si non studiosè ab agro tuo, id est, animo avertas.

Confidera III. Quàm diligentiam hætenus in ijs, vel præcauendis, vel euellendis adhibueris, aut quam deinceps adhibere velis. Colloquium ad SS. V.

Punctum III.

Confidera I. Quæ potissimum media conducant ad dicta zizaniam auertenda; ea videlicet, quæ Christus Matth. 29. indicauit, dum dixit, *Vigilate & orate, ne intretis in tentationem.* Verè enim ex defectu horum mediolorum omnes aut præterque tentationes, malæque inde creata oriuntur, unde Christus in Parabola dixit, inimicum superfeminasse zizaniam, cum dormirent homines.

Confidera II. Quid sit vigilare, nimirum oculos mentis apertos habere ad fraudes dæmonis cognoscendas; item instructum esse armis, quibus repellas inimicum ab agro. quæ arma sunt studium puræ intentionis, imaginatio præsentis Dei, contemptus sui & rerum terrenarum, amor Dei &c. hæc enim remedia sunt ijs vitijs, de quibus in priori puncto mentio facta est, profugendis, & cauendis aptissima, uti consideranti patebit.

Confidera III. Quomodo hæc media hætenus adhibueris, aut certè deinceps adhibere velis. Colloquium ad Christum. Vide Spinolam p. 2. med. 888. fol. 219.

Legatur ex lib. 3. de imit. c. 6. & illa præcipuè verba bene ponderentur: scito, quod antiquus inimicus omnino nititur impedire desiderium tuum in bono, & ab omni devoto exercitio evacuare. Sit tibi in cautelam & perpetuam humilitatem ruina hæc superbiorum de se stultè præsumentium.

Pro septima Die.

MEDITATIO I.

DE BENEFICIO REDEMPTIONIS.

Scopus.

Amor & Imitatio Christi patientis.

Tessera: *Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri IESU Christi.* ad Galat. 6.

E e 5

Pun-